

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 16.6.2022 klo 10.00—12.00

Läsnä

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kim Berg sd
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Noora Koponen vihr
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8) (5 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Sofia Virta vihr (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8) (5 osittain)
varajäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
varajäsen Sari Sarkomaa kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: EU; Komission tiedonanto: COVID-19 - Sustaining EU Preparedness and Response: Looking ahead

Valtioneuvoston E-selvitys E 73/2022 vp

Liiteasiakirja EU; Komission tiedonanto: COVID-19 - Sustaining EU Preparedness and Response: Looking ahead

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Pöytäkirja StVP 62/2022 vp

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Toimenpidealoite lapsilisien korottamisesta

Toimenpidealoite TPA 65/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 231/2021 vp

Lakialoite LA 37/2020 vp

Toimenpidealoite TPA 88/2020 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 24/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset:

Ed. Juuso ed. Juvosen kannattama ehdotti, että 1. lakiehdotuksen 49 b § muutetaan vastalauseesta 1 ilmenevän mukaisesti. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Ed. Juuso ed. Juvosen kannattama ehdotti, että 2. lakiehdotuksen 18 § muutetaan vastalauseesta 1 ilmenevän mukaisesti. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Juuso ed. Juvosen kannattama ehdotti, että 3. lakiehdotuksen 7 c § muutetaan vastalauseesta 1 ilmenevän mukaisesti. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Lisättiin kappaleen 5 loppuun seuraava virke: ”Valiokunta korostaa, että kotihoidon toteutumista on seurattava, ettei pääsy ympärivuorokautiseen hoivaan vaikeudu.”

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattama ehdotti, että kappaleen 6 toiseksi virkkeeksi lisätään virke: ”On kuitenkin tärkeää varmistaa, että ympärivuorokautisia palveluita tarvitsevilla on oikeus päästä ympärivuorokautisen palveluasumisen piiriin.” ja että kappaleen loppua täydennetään seuraavasti: ”... sekä kaikilla kotihoidossa työskentelevillä on potilasturvallisuuden edellyttämä kansalliskielten taito. Valiokunta pitää tärkeänä varmistaa kotihoidon riittävät resurssit tarvittaessa henkilöstömitoituksen muodossa.” Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Lisättiin kappaleen 9 jälkeen uudet kappaleet seuraavasti: ”Hallituksen esityksessä todetaan, että lapsiperheiden kotipalvelun merkitys sosiaalihoitolaisissa säädettyinä omana palvelunaan tekee siitä näkyvämmän ja voi siten tosiasiallisesti parantaa lapsiperheiden

Pöytäkirja StVP 62/2022 vp

palvelujen saantia. Lisäksi palvelun sisällön täsmentäminen lapsiperheen tarpeita vastaavaksi vahvistaa palvelun alkuperäistä tarkoitusta lapsiperheen subjektiivisena, arjen toimintakykyä turvaavana ja vahvistavana palveluna. Valiokunta kiinnittää huomiota perheiden tosiasiallisen mahdollisuuteen saada asuinpaikastaan riippumatta perheen tarpeen mukaista kotipalvelua. Valiokunta ehdottaa asiasta lausumaa. (Valiokunnan lausumaehdotus 1)"

"Lapsiasiavaltuutettu kiinnittää huomiota siihen, että nykytilasta poiketen ehdotetussa tukipalveluja koskevassa 19 §:ssä ole mainittu synnytystä edellytyksenä tukipalvelujen saamiselle. Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa vastineessaan, että 19 §:n 3 momentissa todetaan palvelun saantiedellytykset. Erikseen lueteltujen syiden lisäksi palvelua järjestetään "muun vastaavan syyn" perusteella, mikä kattaa myös esimerkiksi lapsiasiavaltuutetun esiin nostaman synnytyksen vuoksi tarvittavan tukipalvelujen tarpeen."

Kappaleen 10 loppuun lisättiin seuraava virke: "Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että lakiesityksen vaikutuksia ikäihmisten kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoivan saatavuuteen ja laatuun seurataan. Valiokunta ehdottaa asiasta lausumaa. (Valiokunnan lausumaehdotus 2)"

Kappaleen 14 loppuun lisättiin seuraavat virkkeet: "Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että turva-auttamispalveluja voi toteuttaa myös muu kuin sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen saanut henkilöstö tilanteissa, joissa tällainen koulutus ei ole tarpeen. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus antaa turva-auttamispalvelujen käyttöä koskevan esityksen eduskunnalle mahdollisimman pian."

Kappaleen 15 loppuun lisättiin seuraava virke: "Valiokunta suhtautuu myönteisesti teknologian hyödyntämiseen ja samalla korostaa asiakkaan turvallisuuden varmistamista kaikissa tilanteissa."

Ed. Laiho ed. Koulumiehen kannattama ehdotti, että kappaleen 18 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää välttämättömänä, että teknologisia ratkaisuja otetaan jatkossa käyttöön potilasturvallisuuden parantamiseksi, henkilöstömitoituksen helpottamiseksi sekä henkilöstön saatavuuden parantamiseksi." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattama ehdotti, että kappaleen 18 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta kuitenkin korostaa, että etenkin huonokuntoisten potilaiden hoivassa teknologialla ei ole potilasturvallisuuden näkökulmasta mahdollista korvata hoitohenkilökunnan fyysisiä käyntejä." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattama ehdotti, että kappaleen 23 loppua täydennetään seuraavasti: "... sekä että hallitus osoittaa kunnille riittävän rahoituksen ikääntyneiden asumisen tarpeiden kasvuun varautumisen edellyttämiin investointeihin." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 12—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattama ehdotti, että kappaleen 24 toista virkettä täydennetään seuraavasti: "Lausunnoissa tuodaan esille huoli palvelujen laadun sekä asiakas- ja potilas-

Pöytäkirja StVP 62/2022 vp

turvallisuuden varmistamisesta, asiakkaan suojaksi säädettyjen lainsäädännösten kiertämisestä erityisesti käyttövaran osalta, sekä asiakkaiden palvelujen tarpeen riittävästä huomioinnista." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 13—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattama ehdotti, että kappaleen 37 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta korostaa, että asiakkaan palvelumuodon on määrädyttävä asiakkaan palvelutarpeen perusteella eikä esimerkiksi sen perusteella, mikä on järjestävälle taholle edullisin tai pienimmällä henkilöstön määrällä toteutettavissa oleva tapa järjestää palveluita." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 43 ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää tärkeänä, ettei ympärivuorokautisen hoidon vähimmäismitoitusta pyritä kiertämään siirtämällä asiakkaita muihin palveluasumisen muotoihin, joita henkilöstön vähimmäismitoitus ei koske." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Kappaleen 46 loppuun lisättiin seuraava virke: "*Valiokunta pitää tärkeänä, että henkilöstön osallistumista ja kuulemista palvelujen kehittämisessä vahvistetaan.*"

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 47 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää tärkeänä, että toimintayksikön johtajalla on myös velvollisuus seurata, että henkilöstövajaukseen puututaan." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Kappaleen 58 toisen virkkeen jälkeen lisättiin seuraava virke: "*Valiokunta pitää tärkeänä ennalta ehkäisevää toimintaa ja toivoo, että ikäihmisten neuvoloista muodostuu hyvinvointialueilla vaikuttava ja tehokas toimintamuoto.*" ja kappaleen loppuun seuraava virke: "*Valiokunta edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriö selvittää hyviä toimintatapoja ikääntyneen väestön terveyden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja parhaiden käytäntöjen vakiinnuttamiseksi koko maahan esimerkiksi ikäihmisten neuvolatoimintana. (Valiokunnan lausumaehdotus 3)*"

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 59 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää tärkeänä, että jatkossa selvitetään asiakkaan käyttövaran ulottamista myös yhteisölliseen asumiseen." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 59 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää tärkeänä, että käyttövaran riittävyyttä ja sen indeksitarkistusten tiheyttä arvioidaan pikimmiten uudestaan inflaation kiihdyttyä merkittävästi aikaisempaan verrattuna ja käyttövara ulotetaan koskemaan myös ehdotettuja uusia asumismuotoja." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Vpj. Laiho ed. Koulumiehen kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausuma 1. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Vpj. Laiho ed. Koulumiehen kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausuma 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 14—3.

Pöytäkirja StVP 62/2022 vp

Vpj. Laiho ed. Koulumiehen kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausuma 3. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Vpj. Laiho ed. Koulumiehen kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausuma 4. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 1. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 13—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 10—3, 3 tyhjää.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 3. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 13—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 4. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 10—3, 3 tyhjää. Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 5. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 10—6.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että mietintöön lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausuma 6. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 10—6.

Mietintöön lisättiin kolme lausumaa:

”1. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa lapsiperheiden kotipalvelun toteutumista hyvinvointialueilla ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin palvelun saannin turvaamiseksi.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa lakiesityksen vaikutuksia ikäihmisten kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoivan saatavuuteen ja laatuun.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää hyviä toimintatapoja ikääntyneen väestön terveyden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja parhaiden käytäntöjen vakiinnuttamiseksi koko maahan esimerkiksi ikäihmisten neuvolatoimintana.”

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Juvonen ja vpj. Laiho varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 16.6.2022 klo 13.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) Juvonen, Juuso, Reijonen 2) Laiho, Koulumies, Sarkomaa

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Pöytäkirja StVP 62/2022 vp

6. OmaTahto2020 – Päivitetään Suomen aborttilaki 2020-luvulle!

Kansalaisaloite KAA 8/2020 vp

Lakialoite LA 82/2020 vp

Vastine KAA 8/2020 vp StV 09.06.2022 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 6

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 17.5.2022 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen